

4. מתרגמים את הידע לכללים

ב. כללי עלייה לאוטובוס

1. המתן עד שהנהג יפתח את הדלת ועלה לאוטובוס בדלת הקדמית.
2. עלה לאוטובוס בתורך. תן לילדים צעירים ממך לעלות לפניך.
3. אין לדחוף בעת העלייה.
4. פנה אל הנהג בנימוס.
5. התקדם עד לקצה האוטובוס או שב באחד הספסלים.
6. בהסעות תלמידים מאורגנות יש להסדיר מקומות ישיבה קבועים ולהתיישב בהם.

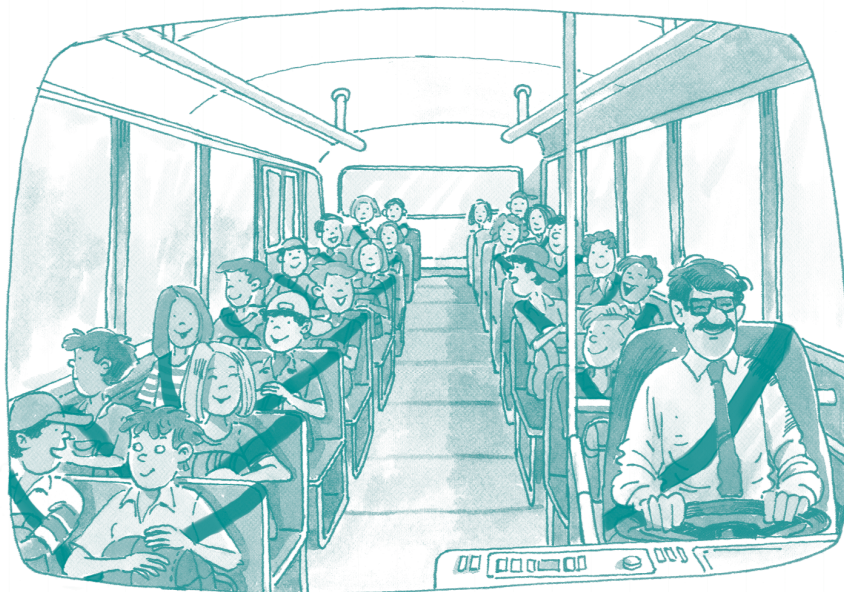
ג. כללי התנהגות בתוך האוטובוס

1. אסור להוציא ראש או יד מבעד לחלון האוטובוס.
2. אין להישען על הדלתות ואין לעמוד על מדרגות האוטובוס.
3. יש להתנהג בנימוס בכל זמן הנסיעה. צעקות, מריבות או השמעת מוסיקה קולנית מפריעות לנהג ולנוסעים אחרים.
4. חשוב להכיר את מסלול הנסיעה ולעקוב אחריו.
5. אין להלך בתוך האוטובוס בזמן הנסיעה. בהסעות תלמידים חייבים לשבת במהלך הנסיעה.

עכשיו, כשאנו מבינים את מגבלות הנהג והאוטובוס, אנו יכולים להכיר בצורך ליצור כללים מתאימים.

א. כללי המתנה לאוטובוס בתחנות האוטובוס

1. יש להמתין בקצה הרחוק של שפת המדרכה. חזית האוטובוס עלולה להכנס אל המדרכה ולפגוע בעומדים בסמוך לכביש. רק לאחר שהאוטובוס ייעצר מתקדמים לעברו.
2. אם יש ספסל בתחנה, מוטב להמתין בישיבה.
3. אם יש בתחנה אדם הזקוק למקום ישיבה יותר מאשר אתה, פנה לו את מקומך.
4. אין להתקרב אל האוטובוס המגיע לתחנה, אלא לאחר שעצר עצירה מוחלטת.
5. אסור לדחוף ואין להידחף כאשר האוטובוס מגיע.
6. אם אתה נמצא רחוק מהתחנה, אל תרוץ אל האוטובוס העומד בתחנה - "השטחים המתים" בשדה הראייה של נהג האוטובוס גדלים ככל שמתקרבים לאוטובוס. לכן, לא בכל מקום יכול הנהג להבחין בך.
7. בהמתנה להסעת תלמידים יש ליצור טור מסודר במקום שמיועד לעלייה לאוטובוסים, לפי יעדי ההסעה.

6. אם קיימת חגורת בטיחות באוטובוס, חובה לחגור אותה על-פי החוק.
7. אין לחבל בחגורות הבטיחות, אלא לשמור על תקינותן.
8. יש להוריד מהגב את הילקוטים ולהחזיקם על הברכיים או מתחת למושב כך שהם לא יפריעו למעבר הנוסעים העולים לרכב או היורדים ממנו.
9. יש להימנע מלהטריד את הנהג, ואין לפתח עמו שיחות ממושכות.
10. בקווי השירות יש לפנות מקום ישיבה לאנשים הזקוקים לכך (קשישים, נשים בהיריון, נכים ועוד). אם עומדים בעת הנסיעה בקווי השירות, יש לאחוז במוט התמך או בלולאות האחיזה.
11. יש לשמור על ניקיון האוטובוס ועל שלמות הרכוש בו (אין לשים רגליים על המושבים, להיתלות על מוט התמך או לפגוע פגיעה כלשהי באביזרים באוטובוס).
12. אין להשליך אשפה וחפצים שונים בתוך הרכב או מחוצה לו.
13. אין לאכול בתוך האוטובוס - זה מסוכן לבטיחות וגם מלכלך (מותר לשתות).

ד. כללי ירידה מהאוטובוס

1. יש להתכונן מבעוד מועד לקראת הירידה מהאוטובוס.
2. אסור לרדת מהאוטובוס לפני עצירתו המוחלטת, גם אם דלתותיו נפתחו.
3. מרכב להסעת תלמידים יורדים בדלת הקדמית.
4. יש לאסוף את כל החפצים האישיים ולהחזיקם קרוב לגוף, כדי שלא ייתפסו בדלת בעת הירידה.
5. יש להיזהר מהדלתות. לא תמיד מבחין הנהג בנוסע היורד, והוא עלול לסגור את הדלתות בטרם עת.
6. הנהגים יקפידו לעצור בצד הפונה למדרכה ובצמוד אליה על מנת שהתלמידים ירדו מזלת הרכב ישר

למדרכה.

6. לאחר הירידה מהאוטובוס יש להתרחק לכיוון המדרכה.

7. אין לחצות כביש לפני האוטובוס או מאחוריו. אם מתכוונים לחצות את הכביש, יש להמתין רחוק משפת הכביש עד שהאוטובוס עוזב את התחנה, ואז לחצות על-פי הכללים.

רעיונות לפעילות

- * פעילויות לניסוח תקנון וכללי התנהגות לנסיעה בטוחה: ניתן להתחיל בפעילות שבה יפרטו התלמידים את הידוע להם על התנהגות רצויה כנוסעים באוטובוס מן ההיבטים החברתיים והבטיחותיים. התכנים שיעלו יהוו בסיס לתקנון.
- * חשוב לערוך פעילויות להבנת התקנון והכללים: משחקי תפקידים, סימולציות, נתוחי ארוע ועוד.
- * פעילויות לזיהוי הבעיות בזמן ההסעות, בירור המשמעות הבטיחותית והבנת הכללים (בהמתנה לאוטובוס, בעלייה אליו, תוך כדי הנסיעה, בירידה מהאוטובוס ובחציית הכביש בסביבתו).
- * ניתן להכין טבלה עם עמודות לפי: ההמתנה, העלייה, הירידה, בעת הנסיעה ולאחר הירידה, ולבקש מהתלמידים למיין היגדים שונים או אירועים שונים בהתאם לשייכותם לעמודות השונות, ולדון בכל היגד ובכל ארוע. בדיון כדאי להתמקד באירועים שבהם צפוי קושי להתמודדות ולראות היכן ומתי נתפס מוקד הקושי בעיני התלמידים וכיצד ניתן לפתור אותו.
- * כדאי להציע לתלמידים לכתוב שיר או סיפור, כרזת פרסומת או זמריר (ג'ינגל), שעוסקים בהתנהגות בטיחותית בהסעות הן של הנוסעים (כולל חגורות בטיחות) והן של הנהגים. את היצירות ניתן להמחזז ולהציג בפני הכתה או במפגש משותף עם ההורים ועם התלמידים.
- * כדאי לקיים פגישות של התלמידים עם הנהגים לתיאום ציפיות, להכרת הקשיים של הנהגים ולתירגול עלייה לאוטובוס, ירידה ממנו והתנהגות בטיחותית בזמן הנסיעה.